10 vuistregels voor de leesbevordering

Hoe krijg je je leerlingen aan het lezen-met-plezier? De Roeptoeter heeft er 10 leesbevorderende vuistregels voor. Bedenk wel: die geven je geen garantie op succes! Hardnekkige niet-lezers hou je altijd! Maar…wie weet haal jij met de 10 vuisten -van -vandaag een paar twijfelaars over de streep?

Vuist 1:
Geef het goede voorbeeld. Lees ook zelf een fijn boek tijdens de leesuurtjes op school en ga dan niet de dictees nakijken of een kletspraatje houden met een collega. Toon nieuwsgierigheid naar wat er zoal te lezen valt. Vraag je hardop af: Wat lezen de kinderen? Maar ook: Wat zijn de nieuwste boeken op de markt? Haal daar posters en folders van bij de boekwinkel om de hoek. Blijf niet hangen aan de gouwe ouwe publicaties uit je eigen jeugd… lees veel kinderboeken zelf!
Vuist 2:
Voorlezen is top. Van de kleuters t/m groep 8. Blijf dat doen! En niet alleen als beloning voor hard werken, maar gewoon: vaste prik, elke dag een minuut of 10, 15. Bijvoorbeeld onder het eten? De meeste kinderen vinden het fijn om even onderuitgezakt te mogen luisteren naar een goed (vervolg)verhaal. Oefen het voorlezen regelmatig en lees nooit een boek of verhaal voor, dat je niet eerst zelf hebt gelezen! Geef ook de gelegenheid om het door jou gelezen verhaal/ hoofdstuk na te laten lezen door de kinderen. Dat helpt ook bij de leesbevordering. Ze tsjekken de facts of genieten nog een keer van die scherpe dialoog…
Vuist 3:
Lees op een vast moment van de dag. Plan het in het lesrooster zo in, dat de kinderen automatisch naar hun boek gaan grijpen. Dagtaak klaar? Lezen maar! Na de gym even chillen op de billen! Na de pauze even op adem komen. Ik combineerde een half uur vaste leestijd met de verwerking van de schrijflessen. Ik liet de kinderen kiezen: kwartiertje schrijven, kwartiertje lezen of een half uur schrijven of een half uur lezen, vermits ze aan het einde van de week het gestelde aantal schrijf/leesblz konden afvinken. Dat zelf mogen kiezen bevordert de motivatie en de betrokkenheid.
Vuist 4:
Draai tijdens het lezen/ schrijven rustige muziek. (Bijvoorbeeld meditatiemuziekjes van het internet: Laag tempo, zachte geluiden, geen heftige verschillen in dynamiek.) Het geeft een flow onder het lezen en bevordert de concentratie. Is er een leerling, die er juist door wordt afgeleid? Geef die dan een stille koptelefoon!
Vuist 5:
Samenlezen: maak boekenclubjes in je klas. Kinderen die allemaal tegelijk met elkaar hetzelfde boek lezen en die er éénmaal in de week met elkaar over mogen kletsen. Haal daarvoor uit de bieb meerdere exemplaren van één boek. Dit kan niet met een hele klas tegelijk, maar moet rouleren. Het kan ook een leuke voorbereiding zijn voor vuist 6:
Vuist 6:
De boekbespreking. Verplicht (in de bovenbouw) en vrijwillig (in de onderbouw) boekbesprekingen organiseren. Korte besprekingen!!! Geen powerpoints!!! En: laat ook toe, dat

de kinderen een boek bespreken, dat ze nou juist eens NIET LEUK vonden. Dat is ook leesbevorderend voor de anderen. Huh? Vindt zij dat een stom boek? Misschien is het dan net iets voor mij! En het helpt het gesprek *over* boeken op gang. Werkt als een malle.

Vuist 7:

Zijn de besprekingen een probleem, regel dan een panelwand, waarop de kinderen boekrecensies kunnen prikken. En ook hier geldt: dat mogen eerlijke meningen zijn…

Vuist 8:

Geef de kinderen de opdracht om uit hun boek/ verhaal van de dag één zin te selecteren en laat ze al die zinnen achter elkaar oplezen ('slingerlezen' noem ik dat). Al die willekeurig aan elkaar geplakte zinnen worden zo een nieuw en absurd verhaal of een lang gedicht. Zijn er snelle schrijvers in de groep? Laat die dan meeschrijven en de hele zaak op het prikbord hangen.

Vuist 9:

Maak met de klas een doorgeefverhaal. In een mooi groot schrift of in een grote dummie schrijven de kinderen om beurten een hoofdstuk. Mag twee aan twee! Geef er een minimaal en maximaal aantal woorden voor door. Natuurlijk lezen ze het geschrevene ook aan elkaar voor. Over wie gaat het? Wat gaat er gebeuren? Hoe loopt het af? Is een verhaal te moeilijk, laat ze dan ombeurten een logboek bijhouden of maak een paar keer per jaar een klassenkrantje. Eigen teksten maken is ook leesbevordering, hoor!

Vuist 10

Zorg voor een zo breed mogelijk aanbod van boeken/ leeswerk in je klas. Gooi ze plat met poëzie. Het gedicht van de week! Plintposters* aan de muur! Er zijn ook altijd kinderen, die de fantasieverhalen in romans echt flauwekul vinden. Die lezen liever een weetboek of een krantenartikel. Neem een abonnement op de Kidsweek en zorg voor een goede set boeken over dieren, de natuur en de geschiedenis in je klas. Guinness Book of Records! Encyclopedie! Enne… strips lezen is ook lezen, dus een bak met goede strips in je klas hoort erbij.

Veel leesplezier!

* de Stichting Plint geeft niet alleen dichtbundels uit, maar ook mooie posters en ansichtkaarten met gedichten voor en van kinderen.